

Villkor för markupplåtelser (användning av offentlig plats)

Innehållsförteckning

Inledning	2
Lagar och bestämmelser	2
Kostnader	2
Allmänna villkor	3
Utformning/säkerhetsanordningar	3
Framkomlighet m m	3
Skötsel	3
Återställning	4
Övrigt	4
Byggetablering, inhägnat arbetsområde	5
Upplag	5
Byggnadsställning	5
Fristående container, arbetsbod eller liknande	6
Byggkran, mobilkran, saxliftar, motorredskap eller liknande fordon	6
Reklam och skyltar	7
Uteservering	7
Evenemang	8
Foodtruck	8
Filminspelning och uppställning av OB-buss	10
Cirkus	10
Upplysningar	11
Förlängning	11
Återkallande	11
Ansvar	11
Kontroller	12
Böter	12
Olovlig markupplåtelse	12

Inledning

Det här dokumentet innehåller Solna stads riktlinjer och villkor för upplåtelser (hyra) av kommunal mark som är offentlig plats. Du hittar också information om gällande lagstiftning, hur du ansöker om tillstånd, en beskrivning av vad som är offentlig plats och varför det är viktigt att värna om det gemensamma utrymmet.

I Solna ser vi positivt på aktiviteter som bidrar till att de offentliga rummen blir attraktivare att vistas i. Det måste dock ske med hänsyn till övriga som går och vistas på torg, gator och i parker. Upplåtelsen måste vara positiv för allmänheten och på ett naturligt sätt passa in i omgivningen.

Vissa undantag som till exempel byggplatsetableringar måste ibland tillåtas på offentlig plats om den inte går att lösa på annat sätt.

Med offentlig plats menas alla torg, gator, vägar, parkmark och naturmark som ägs eller förvaltas av Solna stad.

Lagar och bestämmelser

I ordningslagen och i allmänna lokala ordningsföreskrifter för Solna stad framgår vad som är offentlig plats och vilka föreskrifter som gäller för upplåtelse av denna.

Med offentlig plats avses enligt 1 kap. 2§ ordningslagen:

1. Allmänna vägar.
2. Gator, vägar, torg, parker och andra platser som i detaljplan redovisas som allmän plats och som har upplåtits för sitt ändamål.
3. Områden som i detaljplan redovisas som kvartersmark för hamnverksamhet, om de har upplåtits för detta ändamål och är tillgängliga för allmänheten.
4. Andra landområden och utrymmen inomhus som stadigvarande används för allmän trafik.

Kostnader

Solna stad tar även ut en avgift ut för markhyra enligt beslut i kommunfullmäktige. Denna avgift varierar beroende på i vilket syfte marken upplåts. Taxan finns tillgänglig på Solna stads hemsida.

Markupplåtelsetillståndet gäller endast för offentlig plats. I de fall där kommunen inte är fastighetsägare måste du som sökande vända dig till respektive fastighetsägare för att få tillstånd att nyttja marken. Det åligger dig som sökande att ta reda på, söka och betala för de tillstånd som kan krävas för din verksamhet.

Allmänna villkor

Utformning/säkerhetsanordningar

- Om gående inte kan passera etableringen obehindrat ska tillståndshavaren ta initiativ till att gångtrafiken leds om på ett säkert sätt, samt att det finns hänvisning om detta med tydliga och läsbara skyltar.
- Svensk elinstallations-standard, SS 436 40 00 eller senare om sådan ersatt denna, ska följas. Avsnitt 704 är tillämpligt för bygg- och rivningsplatser.
- Slangar och sladdar skall vara upphängda med en fri höjd av 4,5 m över gångbanan och/eller 6,0 m över körbanan. Alternativt skall de, om de ligger på gångbanan, täckas med halkfritt, kontrastmarkerat skydd mot snubbelrisk. Skyddet ska vara möjligt att köra över med rullstol eller barnvagn.
- Dragkrok på manskapsvagn eller dylikt skall vara uppfälld. Fast draganordning skall placeras innanför arbetsområdets avgränsning.
- Föremål på kör- och gångbana skall vara utmärkta med gul/röd markeringskärm. Under mörker och nedsatt sikt skall de dessutom vara försedda med impulslykta eller högre reflekterande reflex mot körriktningen.
- Byggmaterial, presenningar, väv, byggs skyltar, innehåll i container eller dylikt, skall förankras.
- Ingrepp i marken eller festsättning med skruv i plattor får inte göras utan skriftligt medgivande från staden.
- Trafikanordningsplan (TA-plan) kan komma att behövas och Tekniska förvaltningen kan i så fall komma att kräva in sådan innan yttrande lämnas.

Framkomlighet m m

- Handikapparkeringsplatser med tillhörande sänkning i gångbanekant får inte blockeras.
- Brandposter, brunnar, nedstigningsschakt, avstängningsventiler, kopplingskåp, parkeringsautomater, offentlig belysning, trafiksignaler och deras tryckknappar samt vägtrafikmärken får inte hindras, blockeras, övertäckas eller skymmas.
- Trafikens framkomlighet får ej onödigtvis försvåras, passage till och från fastigheter får aldrig hindras.
- Utryckningsfordon ska alltid släppas fram.
- Vippskylt, gatupratare eller liknande får inte ställas ut på gångbanan, med hänsyn till framkomligheten för synskadade och andra trafikanter.

Skötsel

- Tillståndshavaren ålägges att hålla det disponerade området och sina egna anläggningar i ett vårdat och ordentligt skick genom att svara för städning, klottersanering, snöröjning, sandning och belysning inom det upplåtta området. I eventuella gångpassager och i närområdet. Observera att detta åtagande gäller under hela upplåtelse tiden, även helgdagar. Närområdet utgörs av angränsande ytor som ordinarie renhållning inte kommer åt. Observera att högtrycksspolning som metod för rengöring inte får användas utan stadens särskilda medgivande. Snöröjning och halkbekämpning ska ske på samma tider som för resten av gatan samt i övrigt vid snöfall, så att den ordinarie snöröjningen kan forsla bort

snön. Om detta inte kan ske måste tillståndshavaren själv forsla bort snön, den får alltså inte enbart försas åt sidan, med tanke på risken för isbildning och halka.

- Tillståndshavaren ska om så behövs se till att extra anordningar för uppsamling av skräp ställs ut och töms regelbundet under upplåtelsestiden samt då denna är slut ta bort dessa.
- Gatumöbler, till exempel soffor, papperskorgar eller trafikskyltar, får inte flyttas eller tas bort utan att det framgår av särskilda villkor i polistillståndet.
- Målningar, graffitti eller klotter får inte anbringas på beläggning eller gatumöbler.
- Skall husfasaden blåstras och/eller putsas, skall detta anmälas till Tekniska förvaltningen vid förbesiktningen. För att förhindra att bruk och betongslam rinner ner i gatubrunnar skall någon av följande metoder användas:
  - lösflak bottentäckt med sand, ca. 1 dm, där t ex betongblandare, lave eller bruksficka placeras,
  - uppbyggd form försedd med fiberduk som silar igenom rent vatten,
  - uppbyggd form i oljebeständig plyfa med ram av sandsäckar,
  - hel container.Innebär detta ett utökat behov av yta, skall tillstånd för detta sökas hos polismyndigheten.
- Renat vatten får släppas ut i rännstenen, om vädret tillåter. Alternativt kan vattnet ledas fram till lämplig rännstensbrunn i närheten med till exempel brandslang. Vintertid får vatten inte släppas ut på gatan.
- Träd och annan vegetation ska skyddas. Träd ska skyddas med skyddsstaket/ nätgrindar med en höjd av 1,8 m. Skyddsstaketet/nätgrindarna ska täcka hela ytan innanför trädkronans dropplinje - den radie som motsvarar trädkronans omfång. Undantag får ske endast efter överenskommelse mellan parterna vid besiktning. Detta ska dokumenteras i besiktningsprotokoll utfärdat av Tekniska förvaltningen. I inget fall får motorfordon eller tunga arbetsredskap köras eller material läggas upp i rotzonen, vilken motsvarar ungefär av dropplinjen. Om trädkador uppstår under upplåtelsestiden ska detta omedelbart anmälas till staden.

Återställning

- Före avfärd ska platsen städas och återställas till, av Tekniska förvaltningen godkänt skick, så att eventuell besiktning kan utföras och dokumenteras.
- Rännstensbrunnar skall slamsugas efter avslutat arbete. Undantag får ske endast efter överenskommelse mellan parterna vid besiktning. Detta ska dokumenteras i besiktningsprotokoll utfärdat av Tekniska förvaltningen.

Övrigt

- Tillståndshavarens och ansvarig anordnares namn, adress och telefon ska finnas uppsatt väl synligt på etableringen.
- Tillståndshavaren svarar för de eventuella tillkommande kostnader som kan uppstå när t ex arbete med fri- och återställande av parkeringsplats, signalomställning av trafikljus, TA-plan, skyltning m m blir nödvändigt.
- Staden och dess bolag äger rätt att under tillståndstiden disponera hela eller del av etableringsytan för mark- och ledningsarbeten. Anmälan om att Solna stad måste disponera markytan görs direkt till tillståndshavaren i så god tid som möjligt. Borttagande och återställande av etableringen bekostas av tillståndshavaren. Under den tid som tillståndshavaren inte kan nyttja marken tar Solna stad inte ut någon avgift.

- Tänk på att fristående bodar, sådana som inte står i direkt anslutning till byggetableringen till exempel, måste ha bygglov. För etableringar som inte hör ihop med ett bygglovspliktigt ärende, krävs alltid bygglov. Även byggskyltar större än 15 kvm är bygglovspliktiga.
- Reklam på byggnadsställning debiteras byggnadsställningens tillståndshavare separat, enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige.
- Tillståndshavaren ska säkerställa att övriga lagkrav som kan ställs på verksamheten följs.

Byggetablering, inhägnat arbetsområde

- Stadens ansvariga markupplåtare, se kontaktperson angiven på stadens yttrande, skall av ansvarig anordnare ha kallats till förbesiktning innan etablering sker samt kallas till efterbesiktning av upplåtelsen senast 10 arbetsdagar efter avslutat arbete.
- Etableringsområdet ska vara inhägnat med plank, om ej annat föreskrivs i särskilda villkor för upplåtelsen. Med hänsyn till synskadade ska inhägnaden gå ända ner till marken och göras vinkelrätt mot gångriktningen och utgöras av fasta anordningar. Dörrar och grindar skall öppnas inåt. Inga föremål får placeras utanför det inhägnade området.
- Endast oregistrerade arbetsfordon får uppställas upp inom etableringsområdet. Fordonstrafik eller parkering på parkmark är inte tillåten. Registrerade fordon får inte ställas upp utan särskilt tillstånd. För transporter till och från etableringsområdet som strider mot gällande lokal trafikföreskrift, exempelvis på parkvägar, torgytor, gång- och cykelvägar krävs dispens från Tekniska förvaltningen.

Upplag

- Stadens ansvariga markupplåtare, se kontaktperson angiven på stadens yttrande, skall av ansvarig anordnare ha kallats till förbesiktning innan etablering sker samt kallas till efterbesiktning av upplåtelsen senast 10 arbetsdagar efter avslutat arbete.
- Upplagsområdet skall hållas i ordnat skick.

Byggnadsställning

- Material till byggnadsställning skall placeras så att hinder eller fara för trafikanter och fordon inte kan förekomma. Överblivet ställningsmaterial skall omedelbart omhändertagas.
- Vid upp- och nedmontering skall särskild försiktighet iakttas så att fara för trafikanter och omgivningarna inte uppkommer.
- Om fri passage för gångtrafik erfordras under ställningen skall fri höjd under ställningen vara minst 2,5 m. Under denna höjd får inga utstickande föremål förekomma. Vidare skall det vara minst 1,5 m mellan spirparen samt vid behov skyddstak ska monteras.
- Om byggnadsställning står mindre än 0,5 m från körbanan skall den ha påkörningsskydd (t.ex. slirstock) samt utmärkas med gul/röd markeringskärm mot körriktningen och under mörker och vid nedsatt sikt ska den vara försedd med impulslykta eller högreflekterande reflex.
- Byggnadsställningar skall:
  - täckas med väv eller liknande material så att färg, bruk etc inte onödigtvis sprids. Täckning får ej ske på sådant sätt att sikten i gatukorsningar försämras.
  - i markplan vara utmärkt med svart/gul varningstejp,

- inte skymma p-automater, offentlig belysning, vägtrafikmärken, trafikljus eller liknande.
- Byggnadsställning eller liknande skall vara försedd med flaggspel eller liknande som ger ljud ifrån sig i vinddrag.
- Skyddstak skall monteras, om det finns risk för föremål att ramla ned. Det skall:
  - placeras minst 2,5 m över markplanet,
  - sträcka sig minst 0,5 m utanför byggnadsställningen,
  - ha en minst 0,6 m hög skärm i ytterkant.
- Ställningen ska vara utformad så att möjligheten för obehöriga att klättra upp försvåras.
- Vid arbetsdagens slut skall stegar och dyligt borttagas.
- Byggnadsställning, ställningstorn eller liknande skall uppföras i enlighet med Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling 1990:12, eller annan författning som träder i dess ställe.

Fristående container, arbetsbod eller liknande

- När containrar och liknande anordningar placeras på körbanan, skall de stå i körbanans längdriktning. Anordningarna skall vara utmärkta med reflex samt gul/röd markering. Vid mörker och/eller nedsatt sikt skall de vara försedda med impulslykta eller högreflekterande reflex mot köriktningen.
- ”Störttrumma” eller liknande skall användas om föremål skall slängas i containern uppifrån.
- Byggdamm eller liknande från material som fylls i containern måste hindras från att sprida sig i omgivningen genom till exempel vattenspridning över innehållet i containern.
- Hälsovådligt eller brandfarligt avfall skall förvaras i låst och täckt container.
- Ska container stå närmare än 2 m från husfasad skall containern vara täckt, på grund av brandrisken.
- Sker uppställning på gångbanepeltor (på gågata el. liknande) eller gräsyta skall containrar eller liknande anordningar alltid ställas upp på ett underlag, typ plankbädd eller körplåt. Om föremål skall lyftas över gångbanan skall vakt varna gångtrafikanter om pågående arbete.

Byggkran, mobilkran, saxliftar, motorredskap eller liknande fordon

- Mobilkran mm skall förutom registreringsskyltar - vilka inte får borttagas, vara tydligt utmärkt med ägarens namn, adress och telefonnummer. Medföljande personbilar får ej uppställas inom avspärning - eller på annat sätt som strider mot de lokala trafikbestämmelserna.
- Fordonet skall vara utmärkt med gul/röd markering samt under mörker eller nedsatt sikt vara försedd med halogenlampa eller impulslykta och högreflekterande reflexer mot köriktningen.
- Stödbensunderlägg skall om inte tillståndet anger annat – alltid utgöras av 1,0x1,0x 0,1m krysslaminerad träfiberskiva. Vill sökanden använda annan typ av underlägg skall detta ha angivits i ansökan. Det i ansökan maximala tasstrycket skall överens-stämma med vad respektive kran tillhörande tasstryckstabell ger för det aktuella fallet, detta tryck får inte vid något tillfälle överskridas – t ex genom användandet av mindre underlägg än ovanstående.

Underlägggen skall placeras på ett sätt så att hela ytan ligger an mot underlaget, vid stora tryck >15ton/tass placeras underlägggen på en bädd av fuktig sand eller likvärdigt material.

- Om fordon måste framföras på gångbaneplattor skall alltid 2 lager av 20mm plyfa eller motsvarande utläggas - om tillståndet inte anger något annat.
- Avstängningsmaterial ska vara av godkänd typ.
- Avspärning mot gång- och cykelbana ska ske med bockar eller koner mellan vilka flaggspele/plastband sätts upp. Av hänsyn till de synskadade ska avspärningen vidare vara utformad så att den går att känna med vit käpp. För att även synskadade ska känna av avspärningen med käpp ska en minst 10 cm hög bräda placeras i marknivå om inte anordningen är täckt hela vägen ner till marken.
- Avspärning mot körbana ska ske med koner alternativt med skärmar. Vid nedsatt sikt skall nödvändigt antal koner förses med varningslyktor, används skärmar skall dessa vara högre reflekterande.
- När föremål lyfts över gångbanan skall vakt stoppa gångtrafikanter då hängande last passerar.

Reklam och skyltar

- Reklampelare skall utformas så att den inte hindrar eller skymmer sikten för trafikanter.
- Reklam och liknande ska utformas så att den inte kan förväxlas med vägtrafikmärken eller andra trafikordningar.
- Bygglov krävs för uppsättning av reklampelare. Pelaren skall placeras enligt detta lov.
- Reklampelare ska hållas i vårdat skick.
- Vid tillståndstidens slut skall reklampelare tas bort.

Uteservering

- Uteserveringen skall vara placerad direkt mot huslivet, om inte annat speciellt anges i tillståndsbeviset.
- Observera att nattetid under säsongen får inhägnader till uteserveringar inte stå kvar när bord och stolar tas in, om inte annat föreskrivs i särskilda villkor för upplåtelsen.
- Utrymningsvägarnas fria bredd ska bibehållas hela vägen till gatan. Staket ska vara lätt öppningsbara utan nyckel eller redskap.
- Försäljning får ej bedrivas inom den upplåtta ytan utan att detta särskilt angivits i tillståndet.
- För servering av alkoholdrycker på uteservering krävs särskilt tillstånd från Socialförvaltningen, Solna stad.
- Tillståndshavaren skall vidta och bekosta erforderliga åtgärder för skade-djursbekämpning.

Evenemang

- Inga motorfordon får parkeras inom evenemangsområdet.
- Fordon som ställs upp som utställningsföremål eller liknande får endast placeras inom området om detta angivits i stadens yttrande. Endast fordon som nämns med registreringsnummer får användas. De ska placeras enligt möbleringsplan som följer med yttrandet.
- Ansvarig anordnare, i polistillståndet angiven med namn och telefonnummer, ska alltid finnas på platsen då arrangemanget pågår.
- Reklam, t ex banderoller eller tillfälliga skyltar, är inte tillåtna utöver vad som anges i stadens yttrande.
- Ingen försäljning utöver vad som är angivet i yttrande/möbleringsplan är tillåtet.
- Högtalare får inte användas.

Foodtruck

Företag godkänt för matförsäljning kan ansöka om nyttoparkeringstillstånd om nedanstående villkor uppföljs.

Villkor för ansökan:

- Företaget som ansöker ska vara registrerat för F-skatt eller FA-skatt hos Skatteverket.
- Fordonet som ansökan avser ska vara upptaget i vägtrafikregistret eller motsvarande utländska register. Det ska vara registrerat som personbil, lastbil eller buss. Totalvikten får inte överstiga 3,5 ton. Serveringsluckan ska vara placerad på höger sida av fordonet.
- Fordonet ska vara anpassat för försäljning av enklare måltider som frukost eller lunch eller evenemangsservering.
- Minst två bilder ska bifogas ansökan som visar fordonet såväl från utsidan som inifrån. Serveringsluckans placering ska framgå.

Övrig information:

- Tillståndet beviljas högst för ett år
- Endast ett tillstånd per företag (organisationsnummer).
- Samtliga lagar och bestämmelser för verksamheten ska följas.
- Företaget har ansvar för att hantera sitt avfall.
- Beviljat tillstånd får inte överlåtas till en annan näringsidkare.
- Tillståndet gäller ett specifikt fordon, vid byte av fordon krävs ny ansökan.
- Tillståndet kan återkallas:
  - Om avgiften inte erläggs inom föreskriven tid.
  - Om gällande lagar, bestämmelser och villkor inte följs vid uppställning med stöd av tillståndet.
  - Om den anmälda livsmedelshanteringen begränsas av Miljö- och byggnadsförvaltningen till att inte omfatta hanteringen i föreskrivna villkor.

Villkor och begränsningar i samband med matförsäljning:

- Tillståndet gäller alla dagar kl. 06–24 för en tillfällig uppställning upp till tre timmar per parkeringstillfälle i samband med måltidsförsäljning.
- Innehav av nyttoparkeringsstillstånd för mobila matförsäljningsställen (Food Trucks) innebär inte att plats garanteras.
- Tillståndet gäller på gatumark där det är parkering tillåten samt där det är skyltat parkeringsförbud.
- Fordonet får inte parkeras så att det hindrar framkomligheten, in- och utfart eller utgör fara för ordning och säkerhet i trafiken.
- Fordonet får inte parkeras så att serveringsluckan öppnas mot en cykelbana/cykelfält.
- När serveringsluckan är öppen bör den märkas ut och får inte sitta så lågt att den utgör fara för personer som vistas vid fordonet.
- Tillståndsdekalen ska läggas i medföljande plastficka och fästas på p-skivan. P-skivan ska placeras i vindrutans nedre högra hörn, lätt avläsbar utifrån. Ankomsttid ska anges vid pilen, avrundad till närmaste hel- eller halvtimme. Inställningen får inte ändras under pågående parkering.
- Verksamheten ska vara rörlig d.v.s. samma uppställningsplats ska inte användas dagligen.
- Inga föremål får placeras utanför fordonet, som t.ex. stolar, bord, menytaflor, elverk eller annat.
- Tomgångskörning får inte ske längre än en minut.
- Tillståndshavaren ansvarar för de skador som kan uppkomma på grund av verksamheten eller som drabbar tredje man.

Tillståndet gäller inte:

- På platser med förbud att stanna.
- På gågata, gårdsgata eller på tomtmark (t.ex. där det är skyltat att något bolag övervakar parkeringen).
- På särskilt anordnad parkeringsplats – t.ex. parkeringsplats för rörelsehindrad, mc-plats.
- På plats som reserverats för särskilt ändamål – t.ex. lastplats, taxiplats, vändplats.
- I körfält reserverat för fordon i linjetrafik eller busshållplats.
- Som färdtillstånd på gator med förbud mot fordonstrafik eller förbud mot trafik med fordon av visst slag.
- På platser där det krävs polistillstånd för tillfällig försäljning.

Filminspelning och uppställning av OB-buss

- Filminspelningsområdet skall vara tydligt utmärkt, alternativt skyltas med vägmärke märkt Filminspelning.
- Gatumöbler, till exempel soffor, papperskorgar eller trafikskyltar, får inte flyttas eller tas bort utan att det framgår av särskilda villkor i polistillståndet.
- Endast hårdgjorda ytor får disponeras, om inte annat framgår av ritning eller särskilda villkor som följer med polistillståndet.
- Vid avstängningar av gångbana skall gående hänvisas till andra sidan med härför avsedd skylt, detta skall ske i närheten av lämpligt övergångs-ställe i så god tid som möjligt.
- Gatuavstängning får endast ske om det uttryckligen angivits i yttrandet. I förekommande fall där gatuavstängning får ske skall det göras med koner, alternativt kan bom användas, dessa skall vara försedda med hög-reflekterande yta. Vid mörker och nedsatt sikt skall dessa dessutom vara försedda med impulslykta mot färdriktningen. Erforderligt antal personer skall vara utposterade vid avstängningen/-arna, för att varna och informera trafikanter.
- Sladdar och kablar som korsar gång- och körbana skall hängas upp med en fri höjd av 4,5 m över gångbana och 6,0 m över körbana. Alternativt kan de, om de ligger på gångbana, täckas med halkfritt, kontrastmarkerat skydd mot snubbelrisk, så kallade kabelrännor. Skyddet ska vara möjligt att köra över med rullstol eller barnvagn.
- Kabelvindor, sladdar och annat material som för tillfället inte används skall hanteras så att de inte utgör hinder.
- Om räls används för körning av kamera skall beläggningen skyddas med hjälp av körplåt, alternativt 2 x 20 mm plywood, så kallad plyfa.
- Rekvisita, material och annan utrustning får ställas upp inom inspelningsområdet.
- Produktionsbilar och liknande fordon ska ha parkeringstillstånd. Tillståndet ska placeras väl synligt i framrutan.
- Privata fordon får inte ställas upp inom inspelningsområdet.

Cirkus

- Djurcirkusar skall i god tid informera kommunen om sin avsikt att besöka kommunens cirkusplats. Detta ska ske i god tid innan upplåtelse tidens början, genom inlämnande av ansökan om upplåtelsestillstånd till polismyndigheten samt betalning av polisens handläggningsavgift.
- Vid anmälan om missförhållanden till Länsstyrelsen måste djurcirkusen inspekteras och godkännas av Länsstyrelsens djurskyddsinspektörer innan den får starta förevisning.
- Tillstyrkan omfattar endast de datum och platser som angivits i polisens tillståndsbevis.
- Angiven inspektör skall av ansvarig anordnare kallas till för- och efterbesiktning av platserna. Cirkustältet får endast resas på överenskommen plats.
- Affischering får endast ske på platser angivna i den av polismyndigheten bifogade affischeringslistan. Uppsatta affischer skall efter varje etablering omgående tas ned.
- Vid behov av tillgång till vatten och/eller el så skall ansvarig anordnare själv kontakta respektive ledningsdragande bolag för överenskommelse.
- Tillståndshavaren ska svara för och bekosta sophantering och städning både under upplåtelse tiden och vid avetablering, samt då även för återställning.

Uppllysningar

Förlängning

Tidigare tillståndsinnehav innebär inte någon automatiskt rätt till förlängning. För att platsen inte skall tilldelas annan sökande, skall skriftlig ansökan om förlängning inges till polismyndigheten, (dvs en ny ansökan samt ny avgift) i god tid, senast 5 arbetsdagar före utgången av befintligt tillstånd. Om behov inte finns för under hela tillståndsperioden, skall återstående tillståndsperiod återkallas av sökanden.

Återkallande

Om platsen inte ska användas under hela eller delar av den tillståndsgivna tiden måste tillståndsinnehavaren återkalla polistillståndet, det vill säga skicka tillbaka tillståndsbeviset till polismyndigheten med en notering om att tillståndet återkallas. Begäran skall dateras och skrivas under av tillståndshavaren.

Via epost: registrator.stockholm@polisen.se

Via brev: Polismyndigheten, Rättsavdelningen, Förvaltningsrätt 3, 106 75 Stockholm.

Telefon: 114 14

Eftersom stadens markupplåtelseavgift baseras på givet polistillstånd måste alla förändringar avseende utnyttjandet av marken meddelas i god tid, i annat fall kan upplåtelsen komma att debiteras oavsett om marken disponerats eller ej.

Behöver endast en mindre del av det upplåtna området användas under en period, skall detta anmälas till Tekniska förvaltningen och bekräftas med en kontrollbesiktning. Annars debiterar Tekniska förvaltningen alltid avgift för hela den upplåtna ytan.

Polismyndigheten får återkalla tillstånd i vissa situationer och vid vissa tillfällen med stöd av Ordningsslagen 3 kap 18§. Ett sådant tillfälle kan vara om det är av särskild vikt för staden att tillståndet återkallas.

Ansvar

Tillståndshavare är ersättningsskyldig enligt skadeståndslagen för skador som vållas på stadens mark och anläggningar, samt skador som drabbar tredje man.

Staden påtar sig inga kostnader i samband med upplåtelsen.

Om omskytning krävs, skall detta bekostas av tillståndshavaren.

Ytterligare kostnader kan tillkomma för omskytning och återställande efter upplåtelsetidens slut, detta debiteras separat från Tekniska förvaltningen. Observera att staden förutsätter att fastighetsägaren går ut med information till boende/butiker i huset om etableringen. Detta gäller speciellt när manskapsbodnar i flera plan är aktuellt eftersom de boende kommer att uppleva störningar på grund av detta, men även i övrigt hur etableringen kommer att beröra de inblandade. Tekniska förvaltningen kommer alltså inte att i efterhand kunna hjälpa till vid eventuella konflikter mellan boende/butiksägare och fastighetsägaren/entreprenören angående dispositionen av den offentliga platsen.

Kontroller

Kommunen utför stickprovskontroller för att bland annat stämma av lämnade ansökningshandlingar mot faktiskt utförande, kontrollera att tillstånd för markupplåtelse och eventuell TA-plan finns samt kontrollera sökandens rutiner för att tillgodose allmänhetens behov av information, säkerhet och framkomlighet.

Böter

Om nedskräpning sker efter evenemang och tävlingar kan arrangören anmälas och riskerar att få böter. Enligt brottsbalken kan den som tar olovlig väg över tomt eller plantering som skadas bli dömd till böter. Det är därför viktigt att arrangörer noga ser över bansträckningar med mera så att de inte riskerar att bli anmälda på grund av detta.

Olovlig markupplåtelse

Om du utan tillstånd använder dig av allmän plats rapporteras du enligt ordningslagen 3 kap. Om du har ett tillstånd men inte följer det som står i ditt tillstånd, rapporteras du enligt ordningslagen 3 kap av polisen. Tillståndet kan även återkallas. Bryter du mot ordningslagen kan du få betala böter.